

УДК 65.012:005.35

А. С. Олійник,
к. е. н., доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної,
Полтавський державний ий університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0274-5204>
Є. В. Щербула,
здобувач вищої освіти спеціальності "Менеджмент",
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-5587-2040>
М. О. Кривогуз,
здобувач вищої освіти спеціальності "Менеджмент",
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-6119-1529>
М. Р. Лазаренко,
здобувач вищої освіти спеціальності "Менеджмент",
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-6107-7757>
Д. В. Горобець,
здобувач вищої освіти спеціальності "Менеджмент",
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-6544-7996>

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.21.144

ІННОВАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЯК ДРАЙВЕР ЕФЕКТИВНОГО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

A. Oliinyk,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Management named after I.A. Markina,
Poltava State Agrarian University, Poltava
Ye. Shcherbula,
Applicant for higher education specialty Management, Poltava State Agrarian University, Poltava
M. Kryvoguz,
Applicant for higher education specialty Management, Poltava State Agrarian University, Poltava
M. Lazarenko,
Applicant for higher education specialty Management, Poltava State Agrarian University, Poltava
D. Gorobets,
Applicant for higher education specialty Management, Poltava State Agrarian University, Poltava

INNOVATION AND COMMUNICATION MECHANISM AS A DRIVER OF EFFECTIVE STRATEGIC MANAGEMENT

У статті досліджено інноваційно-комунікаційний механізм як важливий драйвер ефективного стратегічного управління в умовах сучасної динамічної економіки. Розкрито теоретичні основи поняття "інноваційно-комунікаційний механізм" та визначено його структуру, складові елементи й функціональне призначення в системі стратегічного менеджменту. Особливу увагу приділено аналізу взаємозв'язку між інноваційною діяльністю, цифровими комунікаціями та процесом прийняття управлінських рішень. Доведено, що ефективна інтеграція інноваційних технологій і комунікаційних стратегій сприяє підвищенню адаптивності підприємств до змін зовнішнього середовища, оптимізації управлінських процесів і формуванню конкурентних переваг. Запропоновано концептуальну модель іннова-

ційно-комунікаційного механізму як системи, що забезпечує безперервний розвиток організації, підвищення її інтелектуального капіталу та стратегічної стійкості. Результати дослідження мають практичне значення для удосконалення управлінських інструментів, формування ефективної корпоративної політики та впровадження сучасних методів стратегічного планування на підприємствах різних галузей.

The article provides an in-depth examination of the innovation-communication mechanism as a key driver of effective strategic management in modern organizations functioning under the influence of dynamic market transformations, digitalization, and intensified global competition. The study substantiates the theoretical foundations, structural composition, and practical importance of this mechanism for ensuring the adaptability, sustainability, and innovative capacity of enterprises. It argues that the integration of innovation-oriented management practices with advanced communication technologies forms a synergistic system capable of accelerating decision-making, improving coordination between organizational units, and strengthening long-term competitiveness. Special attention is given to the analysis of digital communication platforms, knowledge management systems, and network-based collaboration tools that facilitate the diffusion of innovations, enhance transparency, and improve feedback processes within corporate structures. The innovation-communication mechanism is conceptualized as a multidimensional and flexible management tool combining technological, organizational, and informational subsystems that jointly ensure the achievement of strategic goals. The research demonstrates that the effectiveness of this mechanism depends on the level of digital maturity, corporate culture, and leadership commitment to continuous development and learning. It also highlights that innovation-driven communication policies contribute to the formation of a knowledge-based organizational environment, stimulate creative potential, and enable enterprises to anticipate external changes proactively. The proposed conceptual model of the innovation-communication mechanism may serve as a methodological basis for optimizing strategic planning, improving internal communication systems, and enhancing the resilience of organizations in uncertain environments. The findings have both theoretical and practical significance, offering valuable recommendations for managers, policymakers, and researchers seeking to design adaptive strategies for sustainable organizational growth in the context of Industry 4.0 and global digital transformation.

Ключові слова: інновації, комунікації, стратегічне управління, інноваційний механізм, цифровізація, конкурентоспроможність, корпоративне управління, сталий розвиток.

Key words: innovation, communications, strategic management, innovation mechanism, digitalization, competitiveness, corporate governance, sustainable development.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасні умови господарювання характеризуються високим рівнем динамічності зовнішнього середовища, цифровою трансформацією економіки та зростанням ролі інформаційно-комунікаційних технологій у прийнятті управлінських рішень. Це вимагає від підприємств формування нових підходів до стратегічного управління, заснованих на інноваційності, відкритості комунікацій та швидкому реагуванні на зміни ринку.

Проблема полягає у тому, що традиційні моделі стратегічного управління часто не забезпечують належної гнучкості та адаптивності до сучасних викликів. Відсутність ефективного інноваційно-комунікаційного механізму знижує рівень узгодженості між управлінськими ланками, ускладнює процес обміну знаннями й гальмує впровадження інновацій у практику діяльності підприємства.

У зв'язку з цим актуальним є наукове обґрунтування ролі інноваційно-комунікаційного механізму як важливого інструменту підвищення ефективності стратегічного управління, розроблення підходів до його впровадження та оцінювання результативності. Вирішення цього завдання має як наукове значення — для розвитку теорії стратегічного менеджменту в умовах цифрової економіки, так і практичну цінність — для підвищення конкурентоспроможності, інноваційної активності та стійкості підприємств.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблема формування та впровадження інноваційно-комунікаційних механізмів у системі стратегічного управління активно досліджується вітчизняними та зарубіжними науковцями. Серед провідних зарубіжних фахівців, чії праці мають вагомий вплив на розвиток теорії інновацій та комунікацій у менеджменті, варто зазначити таких авторів, як Г. Чесбро — з

дослідженнями з відкритих інновацій; К. Крістенсен — з ідеями про деструктивні інновації; Е. Роджерс — з класичною теорією дифузії інновацій; П. Друкер та М. Портер — з фундаментальними роботами в галузі стратегічного управління; Дж. Коттер — з питаннями управління змінами; М. Кастельс — з аналізом мережевих комунікацій і інформаційного суспільства. Серед вітчизняних науковців, які зробили вагомий внесок у дослідження проблем інноваційно-комунікаційного розвитку підприємств і вдосконалення стратегічного управління, варто відзначити таких учених, як В. Г. Андрєєв, О. І. Амоша, І. А. Гнатенко, О. І. Гуроров, М. В. Зось-Кіор, А. Г. Мельник, О. В. Прокopenко, Ю. С. Погорелов, Н. В. Краснокутська, В. С. Пономаренко, О. А. Черевко, О. В. Шубалий, В. Й. Шиян, О. А. Шуст, С. М. Ілляшенко, О. Є. Кузьмін та інші.

У своїх працях вони досліджують питання інноваційного розвитку підприємств, упровадження сучасних комунікаційних технологій, формування організаційної культури інноваційного типу, а також удосконалення механізмів стратегічного управління в умовах цифровізації економіки. Науковці підкреслюють важливість інтеграції інноваційних процесів і комунікаційних систем у єдиний управлінський механізм, який забезпечує оперативність прийняття рішень, підвищує рівень координації між управлінськими ланками та сприяє сталому розвитку підприємства.

Разом із тим, у наукових працях спостерігається різноманітність підходів до визначення сутності інноваційно-комунікаційного механізму, його структури та інструментів реалізації, що свідчить про необхідність подальших досліджень у цьому напрямі з метою систематизації теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій для вдосконалення стратегічного управління підприємствами в умовах цифрової трансформації.

ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАНЬ)

Метою статті є обґрунтування ролі інноваційно-комунікаційного механізму як ключового драйвера підвищення ефективності стратегічного управління підприємством у сучасних умовах цифрової трансформації.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

В умовах динамічного розвитку ринкового середовища та високого рівня конкурентного тиску успіх підприємств значною мірою зале-

жить від здатності керівництва своєчасно реагувати на зміни, впроваджувати інновації та забезпечувати ефективну систему внутрішніх і зовнішніх комунікацій. Саме тому формування інноваційно-комунікаційного механізму виступає одним із ключових факторів підвищення результативності стратегічного управління.

Інноваційно-комунікаційний механізм можна визначити як сукупність організаційно-управлінських, інформаційних, технологічних і соціальних інструментів, які забезпечують формування, поширення та реалізацію нових ідей, рішень і технологій у процесі стратегічного розвитку підприємства. Його головною функцією є створення сприятливого середовища для ініціювання, обміну та впровадження інновацій, що підвищує адаптивність системи стратегічного управління.

Сучасне стратегічне управління формується в умовах змін економічного середовища, глобалізації ринків та цифрової трансформації бізнесу. У таких умовах інновації стають ключовим чинником забезпечення конкурентоспроможності підприємств, підвищення ефективності управлінських процесів і стійкості корпоративних структур. Інновації в системі стратегічного управління — це не лише впровадження нових технологій чи продуктів, а й створення нових управлінських моделей, методів прийняття рішень, комунікаційних форматів і систем мотивації персоналу. Вони охоплюють як технічну, так і організаційну, соціальну та інформаційну сфери діяльності підприємства [10, с. 81].

Роль інновацій у стратегічному управлінні полягає в тому, що вони:

- забезпечують адаптивність підприємства до зовнішніх змін і невизначеності середовища;
- підвищують ефективність управлінських процесів завдяки використанню сучасних інформаційних систем і цифрових платформ;
- стимулюють розвиток корпоративної культури, орієнтованої на творчість, відкритість і командну взаємодію;
- сприяють підвищенню прозорості та якості управлінських рішень, що зміцнює довіру між власниками, менеджментом і працівниками;
- формують стратегічні переваги, дозволяючи підприємству швидше впроваджувати нові бізнес-моделі й підходи до управління.

Інновації є дуже важливим фактором у розвитку сучасного суспільства. Здатність змінюватися і вдосконалюватися дозволяє підприємствам та організаціям залишатися конкурентоспроможними на ринку. Поширення інно-

вацій сприяє не лише розвитку нової продукції, а й створенню нових ринків і можливостей для зростання.

Інновації є невід'ємним елементом сучасної системи стратегічного управління, оскільки вони забезпечують розвиток підприємства на основі нових підходів, технологій і методів менеджменту. Вони формують стратегічну гнучкість підприємства, сприяють підвищенню ефективності управлінських рішень і розвитку корпоративної культури.

Інноваційна спрямованість управління дозволяє підприємству адаптуватися до викликів зовнішнього середовища, підтримувати конкурентні переваги та забезпечувати сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

Інновації виступають ключовим чинником підвищення ефективності стратегічного управління, оскільки забезпечують гнучкість, прозорість і результативність управлінських процесів. Їх впровадження сприяє оптимізації організаційної структури, удосконаленню комунікацій, підвищенню професійного рівня персоналу та стратегічній стійкості підприємства. У результаті інноваційна діяльність формує передумови для зростання конкурентоспроможності та сталого розвитку.

Таким чином, інновації виступають не лише інструментом удосконалення стратегічного управління, а й основою формування конкурентних переваг підприємства. Інновації визначають можливість і глибину впровадження інноваційних змін, а також визначає масштаб і якість охоплення різних етапів інноваційного циклу. Чим вищий інноваційний потенціал підприємства, тим більша його здатність до постійного удосконалення і конкурентоспроможності на ринку. Інноваційна складова притаманна всім структурним елементам економічного потенціалу підприємства, оскільки саме фактор пропозиції та внутрішнє джерело створює базові інновації.

Таблиця 1. Сутність і роль інновацій у сучасній системі стратегічного управління

Аспект	Зміст характеристики	Роль у стратегічному управлінні
Сутність інновацій	Інновації — це впровадження нових або значно вдосконалених продуктів, технологій, методів управління, що забезпечують розвиток підприємства.	Формують основу стратегічного розвитку підприємства; сприяють адаптації до змін зовнішнього середовища.
Організаційні інновації	Зміни в структурі управління, корпоративній культурі, комунікаційних процесах.	Оптимізують прийняття рішень, покращують координацію між підрозділами.
Технологічні інновації	Використання нових технологій у виробництві, цифровізації управлінських процесів.	Забезпечують автоматизацію та точність управлінських операцій.
Управлінські інновації	Нові методи планування, контролю, мотивації персоналу, управління змінами.	Підвищують якість управлінських рішень і відповідальність керівників.
Інновації у корпоративних комунікаціях	Використання сучасних інформаційних платформ, відкритих каналів зворотного зв'язку.	Зміцнюють корпоративну культуру, формують довіру між керівництвом і працівниками.
Інноваційна стратегія управління	Комплекс заходів, спрямованих на системне впровадження інновацій у діяльність підприємства.	Інтегрує інноваційні підходи у всі рівні управління.

Джерело: узагальнено за даними [4; 5].

Місце інноваційного потенціалу в структурі економічного потенціалу підприємства та його складових показано на рис. 1.

Якщо це продукт в межах інноваційного потенціалу, якщо це інновація, реалізована в самій інноваційній сфері, вона сприяє розвитку ресурсних складових. Це відкриває потенційні нові можливості, виводячи загальний інноваційний потенціал на новий рівень. Розглянемо докладніше ресурсну складову інноваційного потенціалу. Можна сказати, що ресурсна складова інноваційного потенціалу є "трампліном" для його формування. Він складається

Таблиця 2. Вплив інновацій на показники ефективності стратегічного управління

Вид інновацій	Зміст та приклади впровадження	Ключові показники ефективності управління	Вплив інновацій на показники
Організаційні інновації	Перегляд управлінської структури, запровадження гнучких команд, делегування повноважень.	Рівень централізації управління, швидкість прийняття рішень, продуктивність праці управлінців.	Зменшується бюрократія, підвищується гнучкість і відповідальність персоналу.
Технологічні інновації	Автоматизація процесів, впровадження ERP-систем, використання аналітичних платформ.	Собівартість управлінських процесів, точність планування, швидкість обробки даних.	Зниження витрат і підвищення точності управління.
Інформаційно-комунікаційні інновації	Використання корпоративних порталів, CRM-систем, хмарних сервісів.	Рівень інформаційної відкритості, швидкість обміну даними, якість зворотного зв'язку.	Підвищення прозорості та ефективності внутрішніх комунікацій.
Кадрові інновації	Нові підходи до мотивації, навчання та розвитку персоналу.	Плинність кадрів, рівень задоволеності працівників, продуктивність праці.	Зниження плинності кадрів, підвищення професійного рівня.
Стратегічні інновації	Впровадження інноваційних моделей корпоративного управління (ESG, agile, smart management).	Рівень стратегічної гнучкості, стійкість до ризиків, прибутковість підприємства.	Підвищення адаптивності до зовнішніх змін.

Джерело: узагальнено за даними [2; 7; 9].

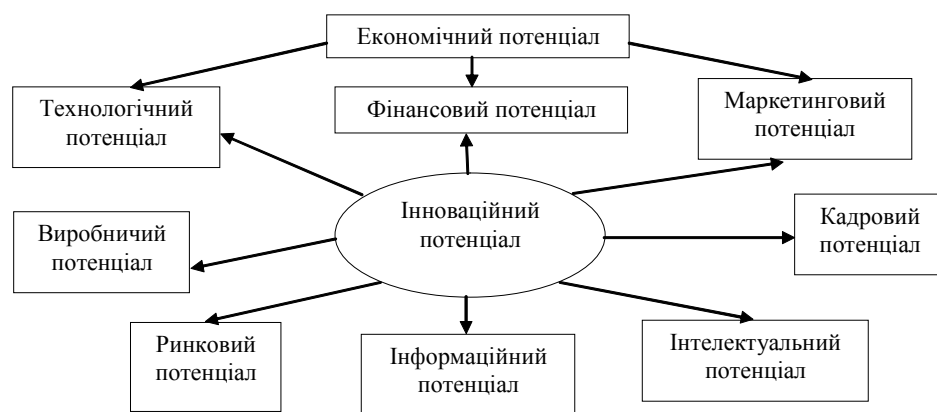

Рис. 1. Місце інноваційного потенціалу в структурі економічного потенціалу підприємства

Джерело: узагальнено за даними [1; 10].

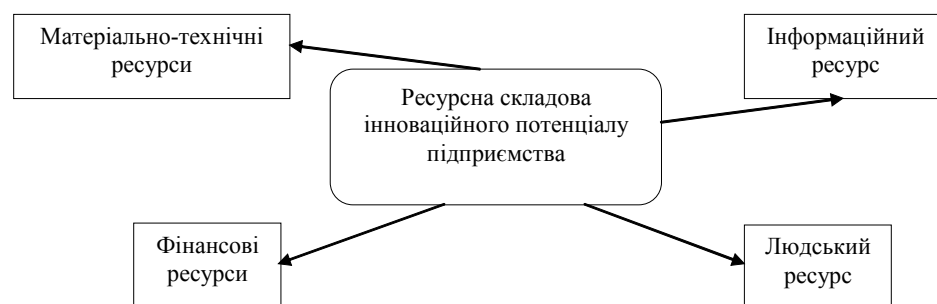

Рис. 2. Основні елементи ресурсної складової інноваційного потенціалу підприємства

Джерело: узагальнено за даними [3; 6].

з основних компонентів різного функціонального призначення (рис. 2).

Ресурсна складова має ключове значення для будь-якого проекту або діяльності. Її елементи можуть включати людський капітал, фінансові ресурси, матеріальні активи та інші складові. Розглядати кожен елемент окремо допомагає краще зрозуміти, як кожен з них впливає на результативність проекту або бізнесу в цілому. Цей підхід допомагає ефективніше управляти ресурсами і досягти успішних результатів:

1) матеріально-технічні ресурси є важливою складовою техніко-технологічної бази підпри-

ємства. Вони визначають масштаби і ритмічність інноваційної діяльності, оскільки допомагають створювати нові продукти та послуги.

2) інформаційні ресурси можуть дійсно містити різноманітні складові компоненти. Бази знань представляють собою систематизовані набори інформації, моделі використовуються для умовного відтворення об'єктів чи процесів, алгоритми вказують на послідовність дій для вирішення конкретних завдань, програми — це набори інструкцій для комп'ютера, щоб виконувати певні операції, а проекти — це плани чи концепції дій для досягнення певних цілей. Інтеграція цих елементів у інформаційних ресурсах може бути дуже корисною для ефективного пошуку та роботи з даними.

3) фінансові ресурси дійсно вважаються важливою складовою інноваційного потенціалу, оскільки вони забезпечують необхідні кошти для реалізації новаторських ідей та проектів. Вони можуть включати в себе як грошові засоби, так і можливості для інвестування в альтернативні проекти, які можуть приносити прибуток у майбутньому. Використання фінансових ресурсів має велике значення для забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності підприємства та країн в цілому.

4) людські ресурси є важливою складовою інноваційного потенціалу, оскільки це саме

люди створюють, розвивають та впроваджують нові ідеї, технології та продукти. У свідомості людини зароджуються найбільш важливі творчі процеси, що відіграють ключову роль у розвитку суспільства та економіки.

Інноваційна діяльність у стратегічному управлінні охоплює різні напрями — від автоматизації процесів планування і контролю до використання штучного інтелекту в аналітиці та стратегічному прогно-

Таблиця 3. Динаміка інноваційної діяльності підприємств за 2020–2024 рр.

Рік	Кількість підприємств, що здійснювали інноваційну діяльність, од.	Частка інноваційно активних підприємств, %	Обсяг витрат на інновації, млн грн	Кількість впроваджених нових технологічних процесів, од.	Кількість нових видів продукції, од.
2020	680	14,2	12 450	1 120	850
2021	720	15,1	13 870	1 240	920
2022	765	16,4	15 600	1 380	1 050
2023	810	17,8	17 950	1 540	1 210
2024	865	19,2	20 430	1 720	1 380

Джерело: власна розробка.

Таблиця 4. Матриця відповідальності у системі управління комунікаційним потенціалом підприємства, 2022–2024 рр.

Складові елементи комунікаційного потенціалу	Персонал підприємства			
	Менеджер з продажу	Начальник рем. відділу	Керівник підприємства	Головний бухгалтер
Професійна підготовка персоналу				
Рівень корпоративної культури та психологічний клімат в колективі				
Технічна документація				
Права на ноу-хау, патенти, торгові марки та ін.				
Сертифікація продукції, технологій і виробництва в цілому				
Економічна інформація				
Інформаційні системи та технології				
Інформаційні зв'язки				

Джерело: власна розробка.

зуванні. Особливе значення мають організаційно-управлінські інновації, спрямовані на покращення комунікацій, структури управління, системи делегування повноважень і корпоративної відповідальності.

Протягом 2020–2024 рр. спостерігається стабільне зростання кількості підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність, а також обсягів інвестицій у розвиток інновацій. Збільшення кількості нових технологічних процесів і видів

продукції свідчить про активізацію інноваційного потенціалу підприємств та підвищення рівня їх конкурентоспроможності на ринку.

З метою чіткого розподілу функціональних обов'язків у процесі створення, впровадження та використання елементів інформаційно-комунікаційного потенціалу доцільно застосовувати матрицю відповідальності (табл. 4).

Цей інструмент дозволяє систематизувати обов'язки працівників, визначити зони відпов-

Таблиця 5. Напрями вдосконалення інноваційно-комунікаційного механізму стратегічного управління

№	Напрямок удосконалення	Зміст заходів	Очікуваний ефект
1	Цифровізація управлінських процесів	Впровадження ERP- та CRM-систем, електронного документообігу, корпоративного порталу, аналітики «Big Data».	Підвищення швидкості прийняття рішень, зменшення інформаційних втрат, оптимізація управління ресурсами.
2	Розвиток корпоративних комунікацій	Створення внутрішніх платформ для обміну інформацією, регулярні збори, зворотний зв'язок між працівниками та керівництвом.	Підвищення прозорості комунікацій, покращення психологічного клімату, зростання командної згуртованості.
3	Інноваційний розвиток системи управління персоналом	Впровадження програм безперервного навчання, мотивації інноваційної діяльності, гнучких форм зайнятості.	Формування інноваційного мислення персоналу, підвищення ефективності праці.
4	Зміцнення зовнішніх зв'язків і корпоративного іміджу	Розвиток PR-активностей, участь у бізнес-форумах, партнерських програмах, впровадження ESG-звітності.	Зростання довіри до підприємства, розширення партнерських можливостей, підвищення ринкової привабливості.
5	Інтеграція інновацій у стратегію розвитку підприємства	Формування інноваційної стратегії, створення відділу інновацій, моніторинг реалізації інноваційних проєктів.	Забезпечення сталого розвитку, підвищення конкурентоспроможності, формування довгострокових переваг.

Джерело: узагальнено за даними [3; 8; 9].

Таблиця 6. Перспективи удосконалення комунікативного механізму підприємств на 2026—2030 рр.

Рік	Ключові напрями удосконалення	Очікувані результати	Інструменти та технології
2026	– цифровізація базових процесів; – впровадження ERP/CRM-систем	– прискорення обміну інформацією; – зменшення витрат часу на документообіг	– ERP-системи (AgroOffice, SAP); – хмарні сервіси
2027	– стандартизація внутрішніх комунікацій; – розробка комунікаційного регламенту	– узгодженість між підрозділами; – зниження інформаційних втрат	– корпоративні платформи (MS Teams, Slack); – внутрішні портали
2028	– поглиблення інтеграції з партнерами та постачальниками; – формування відкритих каналів зворотного зв'язку	– підвищення довіри та швидкості взаємодії; – краще прогнозування ризиків	– API-інтеграція з партнерами; – аналітичні модулі
2029-2030	– розвиток корпоративної комунікаційної культури; – навчання персоналу soft skills	– зростання командної ефективності; – покращення клімату в колективі	– програми навчання; – внутрішні корпоративні заходи

Джерело: узагальнено за даними [1; 5; 8].

ідальності за конкретні компоненти інформаційної системи, забезпечуючи прозорість процесів та ефективну координацію дій між підрозділами. Впровадження матриці сприяє підвищенню ефективності управління інформаційними потоками, оптимізації комунікацій та досягненню цілей підприємства.

Отже, комунікативний механізм є однією з ключових складових ефективної системи управління підприємством. Завдяки налагодженій комунікації забезпечується оперативне прийняття рішень, підвищується рівень взаєморозуміння між працівниками, мінімізуються конфлікти та помилки, що виникають через інформаційні розриви.

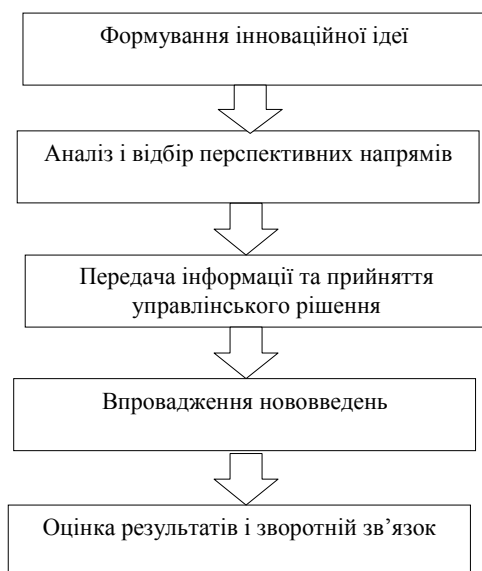

Рис. 3. Рекомендована модель механізму інноваційно-комунікаційної взаємодії

Джерело: узагальнено за даними [4; 9].

Комунікативний механізм сприяє формуванню єдиної корпоративної культури, підтримує узгодженість дій працівників і підвищує загальну результативність управлінських процесів. У сучасних умовах цифрової трансформації ефективна комунікація, зокрема із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, є вирішальною для адаптації підприємства до змін зовнішнього середовища та досягнення стратегічних цілей.

Сучасна модель стратегічного управління вимагає гнучкості, відкритості та здатності до швидкої адаптації в умовах постійних змін зовнішнього середовища. У цьому контексті важливу роль відіграє інноваційно-комунікаційний механізм, який поєднує інструменти інноваційного менеджменту та корпоративних комунікацій для підвищення ефективності управління підприємством.

У сучасному бізнес-середовищі ефективний комунікаційний механізм — це не просто допоміжний інструмент, а ключовий ресурс для зростання продуктивності, зміцнення партнерств і стійкого розвитку.

Удосконалення комунікативного механізму підприємств є стратегічним напрямом розвитку, який безпосередньо впливає на ефективність управлінських рішень, оптимізацію ланцюгів постачання, посилення внутрішньої взаємодії та зміцнення зовнішніх партнерств. Системне впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, стандартизація процесів обміну інформацією, підвищення рівня комунікативної культури та інтеграція з ринковими контрагентами формують підґрунтя для сталого розвитку підприємства. Перспективне планування до 2026—2030 років доз-

воляє закласти чіткі орієнтири, які сприятимуть не лише цифровій трансформації, а й створенню гнучкої, адаптивної та прозорої системи комунікацій.

Запропоновані напрями вдосконалення інноваційно-комунікаційного механізму стратегічного управління спрямовані на підвищення ефективності виробничих і управлінських процесів за рахунок цифровізації, автоматизації та покращення обміну інформацією. Впровадження інноваційних систем управління ресурсами, онлайн-комунікацій і аналітичних платформ дозволить не лише знизити витрати та підвищити врожайність, а й забезпечити стратегічну стійкість підприємства в умовах мінливого ринку.

Запропонована модель інноваційно-комунікаційної взаємодії є ключовим елементом сучасної системи стратегічного управління, оскільки вона забезпечує послідовність, системність і узгодженість дій усіх учасників управлінського процесу. Її значущість полягає в тому, що вона відображає логіку розвитку інновацій — від зародження ідеї до оцінки кінцевих результатів — і забезпечує зворотний зв'язок, необхідний для постійного вдосконалення управлінських рішень.

На етапі формування інноваційної ідеї створюється база для майбутніх змін — саме тут зароджуються нові підходи, технології та рішення. Далі аналіз і відбір перспективних напрямів дозволяє відібрати найбільш доцільні ідеї, враховуючи ресурсні, фінансові та стратегічні можливості підприємства.

Передача інформації та прийняття управлінського рішення забезпечує координацію між різними рівнями управління, підвищує прозорість і відповідальність у процесі реалізації інновацій.

Етап впровадження нововведень є практичним ядром моделі, де перевіряється реальна життєздатність інноваційних ідей. Завершальним елементом виступає оцінка результатів і зворотний зв'язок, що дозволяє визначити ефективність впроваджених рішень, виявити недоліки та скоригувати подальші дії.

Завдяки такій структурі модель:

- забезпечує безперервність інноваційного процесу;
- створює чіткий інформаційний потік між усіма управлінськими рівнями;
- дозволяє оперативно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі;
- формує механізм навчання організації, коли кожне нововведення стає джерелом досвіду.

Таким чином, дана модель виступає інструментом системного управління інноваціями, який сприяє підвищенню ефективності стратегічного управління, зміцненню конкурентних позицій підприємства та розвитку його інноваційної культури.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У результаті дослідження встановлено, що інноваційно-комунікаційний механізм є ключовим драйвером підвищення ефективності стратегічного управління підприємством. Його застосування забезпечує інтеграцію сучасних технологій, управлінських інструментів та комунікаційних стратегій, сприяючи підвищенню гнучкості, адаптивності й конкурентоспроможності організації. Ефективне функціонування цього механізму дозволяє не лише оптимізувати процеси прийняття управлінських рішень, а й забезпечити прозорість взаємодії між усіма рівнями управління, що формує основу для сталого розвитку бізнесу в умовах динамічного зовнішнього середовища.

Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на поглиблене вивчення цифрових інструментів та технологій, що підсилюють інноваційно-комунікаційні процеси у стратегічному управлінні. Актуальним є також аналіз впливу штучного інтелекту, великих даних та систем аналітики на якість управлінських рішень і стратегічну гнучкість підприємств. Важливим напрямом подальших розвідок є розроблення методичних рекомендацій щодо формування ефективних моделей інноваційно-комунікаційного менеджменту, адаптованих до особливостей різних галузей економіки та організаційних структур.

Література:

1. Антипенко Н.В., Веденіна Ю.Ю., Гнатенко І.А., Пархоменко О.П. Фінансовий менеджмент ресурсозбереження інноваційно орієнтованих підприємств у контексті антикризової стратегії розвитку. *Агросвіт*. 2021. № 23. С. 10–16.
2. Біла І. С., Посна В. С., Шевченко О.О. Інноваційний розвиток як чинник повоєнної відбудови економіки України. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*. 2023. Том 8. Випуск 1. С. 10—16.
3. Білорус О.Г., Гриценко А.А. Інноваційно-інформаційна економіка: цифровий вимір та еволюційна динаміка у глобальному контексті. *Економічна теорія*. 2021. № 1. С. 115—119.

4. Ганчук М.Д. Інновації та їх вплив на економіку сучасного світу. *Innovation and Sustainability*. 2024. № 2. С. 102—109.

5. Гринчук Ю.С., Кукса І.М., Ткаченко Н.Е., Параскеєва А.М. Планування інноваційного розвитку в контексті забезпечення економічної безпеки та управління змінами. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 4 (251). С. 28—33.

6. Живко З.Б., Орлова-Курилова О.В., Боруцька Ю.З., Березовський Д.О. Державне регулювання заощадження інноваційного потенціалу підприємств та екологізації виробництва: формування управлінських стратегій та оцінювання конкурентної поведінки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 19. С. 10—15.

7. Іщейкін Т.Є., Олійник А.С. Економічний механізм управління бізнес-процесами: стратегічні та антикризові аспекти. *Агросвіт*. 2022. № 21—22. С. 52—60.

8. Кошова Л.М., Мерефа А.С. Міжнародний аспект впровадження інноваційних технологій у виробництво екологічно чистої продукції ПП "Агроєкологія". *Інноваційна економіка*, 2010. № 5. С. 23—26.

9. Олійник А., Толочій О., Щербина Ю. Ефективність проєктного менеджменту сучасних підприємств у умовах диджиталізації. *Вісник Полтавського державного аграрного університету. Серія "Економіка, управління та фінанси"*. № 2. 2024. С. 61—66.

10. Шульгіна Л. М. Сучасні концепції стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2021. № 3. Т.2. С. 79—84.

References:

1. Antipenko, N.V., Vedenina, Yu.Yu., Hnatenko, I.A. and Parkhomenko, O.P. (2021), "Financial management of resource conservation of innovatively oriented enterprises in the context of anti-crisis development strategy", *Ahrosvit*, vol. 23, pp. 10—16.

2. Bila, I. S., Posna, V. S. and Shevchenko, O. O. (2023), "Innovatsiyniy rozvytok yak chynnyk povoiennoi vidbudovy ekonomiky Ukrainy". *Naukovi zapysky NaUKMA. Ekonomichni nauky*, vol. 8, pp. 10—16.

3. Bilorus, O.H. and Hrytsenko, A.A. (2021), "Innovation and information economy: digital dimension and evolutionary dynamics in the global context", *Economic theory*, vol 1, pp. 115—119.

4. Hanchuk, M.D. (2024), "Innovations and their impact on the economy of the modern world", *Innovation and Sustainability*, vol 2, pp. 102—109.

5. Grynchuk, Yu.S., Kuksa, I.M., Tkachenko, N.E. and Paraskeeva, A.M. (2022), "Planning of innovative development in the context of economic security and change management", *Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, vol. 4 (251), pp. 28—33.

6. Zhivko, Z.B., Orlova-Kurilova, O.V., Borutska, Yu.Z. and Berezovskyi, D.O. (2021), "State regulation of saving innovative potential of enterprises and greening of production: formation of management strategies and evaluation of competitive behavior", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 19, pp. 10—15.

7. Ishcheykin, T.E. and Oliinyk, A.S. (2022), "Economic mechanism of business process management: strategic and anti-crisis aspects", *Ahrosvit*, vol. 21—22, pp. 52—60.

8. Koshova, L.M. and Merefa, A.S. (2010), "International aspect of implementing innovative technologies in the production of environmentally friendly products of PE "Agroekologiya", *Innovative economy*, vol. 5, pp. 23—26.

9. Oliinyk, A., Tolochii, O. and Shcherbyna, Yu. (2024), "The effectiveness of project management in modern enterprises in the context of digitalization", *Bulletin of Poltava State Agrarian University. Series "Economics, Management and Finance"*, vol. 2, pp. 61—66.

10. Shulgina, L.M. (2021), "Modern concepts of strategic management of innovative development of an enterprise", *Marketing and innovation management*, vol. 3, pp. 79—84.

Стаття надійшла до редакції 21.10.2025 р.

<https://nauka.com.ua>

Електронне фахове видання

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвитку**

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань **ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663